

СЕКЦІЯ 3.

ОХОРОНА ПРАВ НА СОРТИ РОСЛИН

УДК 347.77

Бобонич Є.Ф., Карпич М.К., Мирон О.М.

Український інститут експертизи сортів рослин, Україна

e-mail: centerlaw@i.ua

ДЖЕРЕЛА ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА СОРТИ РОСЛИН

Розвиток агробізнесу на сьогодні є основним і пріоритетним напрямом економічної політики України. У зв'язку з цим питання захисту прав інтелектуальної власності на сорти рослин набувають особливо-го значення.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» «законодавство України про права на сорти рослин базується на Конституції України та складається із Цивільного кодексу України, цього Закону, міжнародних договорів у сфері охорони прав на сорти рослин, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та інших нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до них».

На наш погляд, зазначена редакція статті 2 Закону є некоректною, оскільки до законодавства про охорону прав на сорти рослин можна віднести і такі закони України, які, у контексті статті 2 Закону, не можна визнати такими, що прийняті відповідно до Цивільного кодексу України і Закону України «Про охорону прав на сорти рослин».

Мове йде, зокрема, про закони України «Про захист економічної конкуренції», «Про недобросовісну конкуренцію», «Про міжнародне приватне право».

Так, майнові права інтелектуальної власності на сорти рослин, засвідчені патентом, можуть належати, зокрема, суб'єктам господарювання.

Відповідно до статті 40 Закону України «Про охорону прав на сорти рослин», такий володілець патенту може скористатися своїм правом і на підставі договору передати майнові права інтелектуальної власності на сорти рослин будь-якій іншій особі, яка стає його правонаступником.

Володілець патенту може також видати будь-якій особі дозвіл (ліцензію) на використання сорту рослини на підставі ліцензійного договору. За ліцензійним договором володілець патенту (ліцензіар) пере-

дає право на використання сорту іншій особі (ліцензіату), яка бере на себе зобов'язання вносити ліцензіару обумовлені договором платежі і здійснювати інші дії, передбачені ліцензійним договором.

Звертаємо увагу на те, що статтею 40 зазначеного Закону передбачено саме право, а не обов'язок володільця патенту передати свої майнові права інтелектуальної власності на сорт/видати дозвіл (ліцензію) на використання сорту іншій особі.

У зв'язку з цим, передача володільцем патенту таких прав одним особам, при одночасній відмові цих прав іншим особам, відповідно до Закону України «Про захист економічної конкуренції», за певних умов, може бути кваліфіковано як зловживання монопольним становищем, що тягне сувору відповідальність.

Порушення майнових прав інтелектуальної власності на сорти рослин, що належать суб'єктам господарювання, зі сторони інших суб'єктів господарювання, за певних умов, може бути кваліфіковане як недобросовісна конкуренція відповідно до Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».

Крім цього, набуття та комерційний обіг прав інтелектуальної власності на сорти рослин за участю іноземних осіб та осіб без громадянства можуть бути предметом правового регулювання Закону України «Про міжнародне приватне право».

На підставі викладеного пропонуємо статтю 2 Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» викласти в наступній редакції:

«Стаття 2. Законодавство України про охорону прав на сорти рослин
Законодавство України про права на сорти рослин базується на Конституції України та складається із Цивільного кодексу України, цього Закону та інших законів України, міжнародних договорів у сфері охорони прав на сорти рослин, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України».

УДК 347.77

Іськова О.В., Гончар В.А., Шпак П.І.

Український інститут експертизи сортів рослин, Україна

e-mail: oiskova@ukr.net

КОЛІЗІЙНІ НОРМИ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА ЩОДО ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА СОРТИ РОСЛИН

Конституція України гарантує кожному громадянину свободу наукової та науково-технічної діяльності. Правова охорона селекційних досягнень, як об'єктів права інтелектуальної власності, сьогодні стає актуальною для комерційної, підприємницької та виробничої діяльності суб'єктів господарювання різних форм власності.